KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 8.12.2009
KOM(2009)668 wersja ostateczna

Wniosek

DECYZJA RADY

upoważniająca Republikę Litewską do przedłużenia stosowania środka stanowiącego odstępstwo od art. 193 dyrektywy Rady 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej

(Jedynie tekst w języku litewskim jest autentyczny)

UZASADNIENIE

KONTEKST WNIOSKU

Podstawa i cele wniosku

Zgodnie z art. 395 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej[1] (zwanej dalej „dyrektywą VAT"), Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, może upoważnić każde państwo członkowskie do wprowadzenia szczególnych środków stanowiących odstępstwo od przepisów wspomnianej dyrektywy w celu upraszczania procedur poboru podatku lub zapobiegania niektórym rodzajom uchylania się od opodatkowania lub unikania opodatkowania.

W piśmie zarejestrowanym przez Sekretariat Generalny Komisji w dniu 9 września 2009 r. Republika Litewska (zwana dalej „Litwą") zwróciła się o upoważnienie do dalszego stosowania środka stanowiącego odstępstwo od art. 193 dyrektywy VAT. Zgodnie z art. 395 ust. 2 dyrektywy VAT pismem z dnia 27 października 2009 r. Komisja poinformowała pozostałe państwa członkowskie o wniosku złożonym przez Litwę. W piśmie z dnia 29 października 2009 r. Komisja zawiadomiła Litwę, że posiada wszystkie informacje, które uznaje za niezbędne w celu rozpatrzenia wniosku.

Kontekst ogólny

Litewski rząd chciałby przedłużyć obowiązywanie stosowanego obecnie mechanizmu odwrotnego obciążenia w odniesieniu do dostaw drewna oraz dostaw dokonywanych przez podatników, w stosunku do których toczy się postępowanie dotyczące niewypłacalności lub postępowanie restrukturyzacyjne pod nadzorem sądowym.

W odniesieniu do dostaw drewna Litwa została narażona na sytuację, w której znaczna liczba przedsiębiorców uchybiała swoim zobowiązaniom. Przedsiębiorstwa tego sektora są w wielu przypadkach małymi odsprzedawcami i pośrednikami, którzy często znikają nie płacąc organom podatkowym podatku naliczonego od swych dostaw, pozostawiając jednak swoim klientom ważną fakturę uprawniającą do odliczenia VAT.

Podatnicy, w stosunku do których toczy się postępowanie dotyczące niewypłacalności lub postępowanie restrukturyzacyjne pod nadzorem sądowym są często niezdolni lub nie są skłonni do zapłaty organom podatkowym otrzymanego od klientów podatku VAT. Jednakże nabywca, będący przedsiębiorcą przestrzegającym przepisów prawa, może nadal odliczyć uiszczony podatek VAT.

Na mocy mechanizmu odwrotnego obciążenia, do zapłaty podatku VAT od transakcji krajowych staje się zobowiązany klient. Zgodnie z art. 193 dyrektywy VAT, stanowi to odstępstwo od ogólnej zasady, zgodnie z którą do zapłaty podatku VAT jest zwykle

[1] Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1.

obowiązany podatnik dokonujący dostawy towarów lub świadczenia usług.

Ten środek stanowiący odstępstwo (od mającej zastosowanie w momencie jego przyjęcia szóstej dyrektywy[2], która bez wprowadzania zasadniczych zmian co do jej treści, została zastąpiona dyrektywą VAT) został początkowo przyznany na mocy decyzji Rady 2006/388/WE z dnia 15 maja 2006 r.[3].

Środek ten miał również początkowo zastosowanie w odniesieniu do niektórych dostaw odpadów i wykonywania niektórych robót budowlanych. Zgodnie z art. 3 wspomnianej decyzji, upoważnienie traci moc prawną w dniu wejścia w życie (pod warunkiem, że wejście w życie nastąpi przed dniem 31 grudnia 2009 r.) dyrektywy racjonalizującej odstępstwa przyznawane zgodnie z art. 27 szóstej dyrektywy (obecnie zgodnie z art. 395 dyrektywy VAT), zawierającej specjalny system stosowania podatku VAT w tych obszarach. Przepis ten urzeczywistnił się poprzez przyjęcie tzw. dyrektywy racjonalizującej[4], która zastąpiła decyzję jako podstawa prawna dla stosowania mechanizmu odwrotnego obciążenia w tych dwóch sektorach, których, w związku z tym, nie obejmuje już wniosek o przedłużenie stosowania środka ani niniejsza decyzja.

Komisja rozumie, że okoliczności, na jakich oparto początkowe odstępstwo, pozostają w dalszym ciągu bez zmian, a przyjęte dotychczas odstępstwa umożliwiły Litwie ograniczenie ryzyka uchylania się od płacenia VAT oraz uproszczenie procedury poboru tego podatku na rynku drewna oraz w odniesieniu do niektórych dostaw objętych postępowaniem dotyczącym niewypłacalności lub postępowaniem restrukturyzacyjnym Należy zatem dokonać kolejnego przedłużenia odstępstwa na czas określony.

Obowiązujące przepisy w dziedzinie, której dotyczy wniosek

Podobne odstępstwa dotyczące art. 193 dyrektywy VAT zostały przyznane innym państwom członkowskim.

Spójność z pozostałymi obszarami polityki i celami Unii

Nie dotyczy.

KONSULTACJE Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENA SKUTKÓW

Konsultacje z zainteresowanymi stronami

Nie dotyczy.

---

2 Dyrektywa Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku (Dz.U. L 145 z 13.6.1977).

3 Dz.U. L 150 z 3.6.2006, s. 13.

4 Dyrektywa Rady 2006/69/WE z dnia 24 lipca 2006 r. zmieniająca dyrektywę 77/388/EWG w odniesieniu do niektórych środków w celu uproszczenia procedury obciążania podatkiem od wartości dodanej i pomocy w zwalczaniu uchylania się od opodatkowania lub unikania opodatkowania oraz uchylająca niektóre decyzje przyznające odstępstwa (Dz.U. L 221 z 12.8.2006, s. 9).

Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy specjalistycznej

Nie zaistniała potrzeba skorzystania z pomocy ekspertów zewnętrznych.

Ocena skutków

Wniosek dotyczący decyzji ma na celu uproszczenie procedury poboru podatku oraz zwalczanie ewentualnego uchylania się od płacenia podatku VAT lub unikania zobowiązań podatkowych, dlatego też jego potencjalny wpływ na gospodarkę jest pozytywny.

Wpływ będzie w każdym razie ograniczony ze względu na wąski zakres odstępstwa.

ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

Krótki opis proponowanych działań

Upoważnienie Litwy do dalszego stosowania środka stanowiącego odstępstwo od art. 193 dyrektywy VAT w odniesieniu do korzystania z mechanizmu odwrotnego obciążenia w przypadku dostaw drewna oraz w przypadku dostaw towarów i usług przez przedsiębiorstwa objęte postępowaniem dotyczącym niewypłacalności lub postępowaniem restrukturyzacyjnym pod nadzorem sądowym

Podstawa prawna:

Artykuł 395 dyrektywy VAT.

Zasada pomocniczości

Zgodnie z art. 395 dyrektywy VAT państwo członkowskie pragnące wprowadzić środek stanowiący odstępstwo od wspomnianej dyrektywy musi uzyskać od Rady upoważnienie w postaci decyzji Rady. Wniosek jest zatem zgodny z zasadą pomocniczości.

Zasada proporcjonalności

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności z następujących względów.

Niniejsza decyzja dotyczy upoważnienia przyznanego państwu członkowskiemu w odpowiedzi na jego własny wniosek i nie stanowi jakiegokolwiek zobowiązania.

Biorąc pod uwagę ograniczony zakres odstępstwa, szczególny środek jest proporcjonalny do wyznaczonego celu.

Wybór instrumentów

Zgodnie z art. 395 dyrektywy VAT odstępstwo od wspólnych zasad dotyczących podatku VAT jest możliwe jedynie po uzyskaniu upoważnienia Rady, stanowiącej jednogłośnie na wniosek Komisji. Najbardziej właściwym instrumentem jest decyzja Rady, jako że może ona być kierowana do poszczególnych państw członkowskich.

WPŁYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu na budżet Wspólnoty.

INFORMACJE DODATKOWE

Klauzula przeglądu/rewizji/wygaśnięcia

Wniosek zawiera klauzulę wygaśnięcia.

Wniosek

DECYZJA RADY

upoważniająca Republikę Litewską do przedłużenia stosowania środka stanowiącego odstępstwo od art. 193 dyrektywy Rady 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej

(Jedynie tekst w języku litewskim jest autentyczny)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej i Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej[5], w szczególności jej art. 395 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) W piśmie zarejestrowanym przez Sekretariat Generalny Komisji w dniu 9 września 2009 r. Litwa zwróciła się o upoważnienie do dalszego stosowania środka stanowiącego odstępstwo od przepisów dyrektywy 2006/112/WE dotyczących określenia podatnika zobowiązanego do zapłaty organom podatkowym podatku od wartości dodanej (VAT).

(2) Zgodnie z art. 395 ust. 2 dyrektywy 2006/112/WE, pismem z dnia 27 października 2009 r. Komisja poinformowała pozostałe państwa członkowskie o wniosku złożonym przez Litwę. Pismem z dnia 29 października 2009 r. Komisja zawiadomiła Litwę, że posiada wszystkie informacje, które uważa za konieczne do rozpatrzenia wniosku.

(3) Celem środka jest, by do zapłaty podatku VAT należnego od dostawy towarów i świadczenia usług w przypadku postępowań dotyczących niewypłacalności lub postępowań restrukturyzacyjnych pod nadzorem sądowym oraz transakcji dotyczących drewna nadal zobowiązani byli odbiorcy.

(4) Trudności finansowe często uniemożliwiają podatnikom, w stosunku do których toczy się postępowanie dotyczące niewypłacalności lub postępowanie restrukturyzacyjne pod nadzorem sądowym, zapłatę organom podatkowym podatku VAT z tytułu dostawy towarów lub świadczenia usług. Jednakże odbiorca, o ile jest on podatnikiem dysponującym prawem do odliczania podatku VAT, może odliczyć ten podatek, nawet jeśli dostawca nie zapłacił go organom podatkowym.

[5] Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1.

(5) Ze względu na charakter rynku oraz działających na nim przedsiębiorstw, Litwa napotkała trudności na rynku drewna, zdominowanym przez małe przedsiębiorstwa, będące często odsprzedawcami i pośrednikami, które okazały się trudne do opanowania przez organy podatkowe. Najbardziej rozpowszechnioną formą uchylania się od zobowiązań jest wystawienie faktury przez przedsiębiorstwo, które następnie znika nie płacąc podatku, pozostawiając klientom ważną fakturę dającą podstawę do odliczenia VAT.

(6) Wyznaczając jako osobę zobowiązaną do uiszczenia podatku VAT w wymienionych powyżej przypadkach odbiorcę – o ile ten ostatni ma status podatnika - odstępstwo likwiduje trudności związane z poborem VAT, nie wpływając na kwotę należnego podatku. Rezultatem tego jest ułatwienie pracy organów podatkowych przy poborze podatku i zapobieżenie niektórym rodzajom uchylania się od opodatkowania lub unikania opodatkowania. W tym względzie, środek ten stanowi odstępstwo od art. 193 dyrektywy 2006/112/WE, stanowiącego, że do zapłaty podatku jest zwykle obowiązany podatnik dokonujący dostawy towarów lub świadczenia usług.

(7) Upoważnienie do stosowania tego środka zostało wcześniej przyznane na mocy decyzji Rady 2006/288/WE[6], zgodnie z mającą wówczas zastosowanie dyrektywą Rady 77/388/EWG w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku[7].

(8) Komisja rozumie, że stan prawny i faktyczny uzasadniający obecne zastosowanie przedmiotowego środka upraszczającego pozostaje wciąż bez zmian. Należy zatem upoważnić Litwę do stosowania środka w kolejnym określonym przedziale czasowym.

(9) Niniejsze odstępstwo nie wpłynie negatywnie na zasoby własne Wspólnoty uzyskane z tytułu VAT,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ :

Artykuł 1

W drodze odstępstwa od. art. 193 dyrektywy 2006/112/WE, upoważnia się Litwę do dalszego wyznaczania podatników, na rzecz których dokonywane są następujące dostawy towarów i świadczenia usług, jako osób zobowiązanych do zapłaty podatku VAT.

1) dostawy towarów i świadczenia usług przez podatnika, w stosunku do którego toczy się postępowanie dotyczące niewypłacalności lub postępowanie restrukturyzacyjne pod nadzorem sądowym,

2) dostawy drewna.

[6] Dz.U. L 150 z 3.6.2006, s. 13.
[7] Dz.U. L 145 z 13.6.1977, s. 1.

Artykuł 2

Niniejszą decyzję stosuje się do dnia 31 grudnia 2012 r.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Litewskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący